

Małgorzata Magdalena Hybka

Dochód z indywidualnej działalności gospodarczej i jego opodatkowanie podatkiem federalnym w Stanach Zjednoczonych

Ekonomiczne Problemy Usług nr 111, 567-578

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MALGORZATA MAGDALENA HYBKA

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

DOCHÓD Z INDYWIDUALNEJ DZIAŁANOŚCI GOSPODARCZEJ I JEGO OPODATKOWANIE PODATKIEM FEDERALNYM W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Streszczenie

Celem artykułu jest ocena roli jaką odgrywają małe przedsiębiorstwa, w szczególności zorganizowane w formie indywidualnej działalności gospodarczej w amerykańskiej gospodarce. Autor prezentuje definicję małego przedsiębiorstwa, liczbę i strukturę małych przedsiębiorstw według poziomu zatrudnienia, sektorów gospodarki i zaangażowania w działalność eksportową. W drugiej części artykułu poruszono problematykę opodatkowania dochodów z indywidualnej działalności gospodarczej. Zanalizowano między innymi przepisy podatkowe oraz dane statystyczne dotyczące przychodów i dochodów z tytułu tej działalności oraz kosztów jej prowadzenia.

Słowa kluczowe: federalny podatek dochodowy, indywidualna działalność gospodarcza, USA

Wprowadzenie

Działalność gospodarcza małych przedsiębiorstw może być prowadzona w zróżnicowanych formach prawnych. Spośród nich najbardziej popularną jest jej indywidualne prowadzenie przez osobę fizyczną. Wynika to z licznych zalet tej formy prawnej, do których w szczególności należy zaliczyć: relatywnie niskie koszty założenia, prowadzenia i likwidacji działalności, niewielkie wymogi kapitałowe, swobodę właściciela w zakresie podejmowania decyzji i zarządzania przedsiębiorstwem czy uproszczone zasady prowadzenia rachunkowości i opodatkowania. W USA indywidualna działalność gospodarcza (*sole proprietorship*) stanowi również ważną i dynamicznie rozwijającą się formę organizacyjną małych przedsiębiorstw. Udział przedsiębiorstw prowadzonych przez osoby fizyczne w łącznej liczbie przedsiębiorstw wynosi w tym państwie 72%, a w sektorze usług – nawet 90%.

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie roli, jaką odgrywają małe przedsiębiorstwa w amerykańskiej gospodarce, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw osób fizycznych, a także scharakteryzowanie zasad opodatkowania dochodów tej grupy przedsiębiorstw. Skoncentrowano się w nim wyłącznie na fede-

ralnym podatku dochodowym. Wynika to ze znaczącego zróżnicowania konstrukcji prawnej podatków stanowych i ograniczonej dostępności danych statystycznych.

W artykule przedstawiono liczbę przedsiębiorstw prowadzonych przez osoby fizyczne w porównaniu do przedsiębiorstw prowadzonych w innych formach prawnych, uzyskane przez nie przychody, strukturę ponoszonych kosztów, wysokość osiągniętych dochodów oraz efektywnej stopy ich opodatkowania.

1. Rola małych przedsiębiorstw w gospodarce Stanów Zjednoczonych

Klasyfikację przedsiębiorstw według ich wielkości na ogół przeprowadza się przyjmując za kryteria ich podziału liczbę zatrudnionych pracowników i roczny obrót. Kryteria te są stosowane również w amerykańskiej klasyfikacji przedsiębiorstw przeprowadzanej przez *US Small Business Administration* czy też *United States Census Bureau*. Należy przy tym dodać, że wymienione agencje rządowe nie wyróżniają przedsiębiorstw średnich a jedynie duże i małe. *United States Census Bureau* za kryterium podziału przedsiębiorstw przyjmuje wyłącznie liczbę zatrudnionych. Za przedsiębiorstwa małe uznaje podmioty zatrudniające poniżej 500 pracowników¹. W 2010 roku stanowiły one 99,7% łącznej liczby przedsiębiorstw, przy czym 62,3% małych przedsiębiorstw zatrudniało do 4 pracowników, a zaledwie 1,4% – powyżej 100 pracowników (tab. 1). Udział przedsiębiorstw małych zatrudniających mniej niż 500 osób, w zatrudnieniu ogółem w sektorze przedsiębiorstw wynosił 49,1%, był zatem prawie taki sam co przedsiębiorstw dużych.

Tabela 1
Przedsiębiorstwa w USA według liczby zatrudnionych w 2010 roku

Liczba zatrudnionych	Przedsiębiorstwa		Zatrudnieni	
	liczba	% ogółu	liczba	% ogółu
0–4	3 575 240	62,35	5 926 452	5,30
5–9	968 075	16,88	6 358 931	5,68
10–19	617 089	10,76	8 288 385	7,40
20–99	475 125	8,28	18 554 372	16,57
100–499	81 773	1,43	15 868 540	14,17
Poniżej 500	5 717 302	99,70	54 996 680	49,12
Co najmniej 500	17 236	0,30	56 973 415	50,88
Przedsiębiorstwa ogółem	5 734 538	100,00	111 970 095	100,00

Źródło: *County Business Patterns 2010*, <http://www.census.gov> (1.09.2013).

US Small Business Administration za kryterium podziału przedsiębiorstw według ich wielkości przyjmuje nie tylko zatrudnienie, lecz również roczny obrót. Kryteria te są jednak zróżnicowane według rodzajów działalności gospodarczej. Jako

¹ Przyjęty w USA limit zatrudnienia stanowiący podstawę do wyróżnienia małych przedsiębiorstw jest znacznie wyższy niż w Unii Europejskiej. Według unijnych kryteriów przedsiębiorstwem małym jest przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 osób, a średnie – mniej niż 250 osób.

małe uznawane jest takie przedsiębiorstwo, które w ostatnich 12 miesiącach zatrudniało średnio nie więcej niż określoną liczbę pracowników lub które w ostatnich trzech latach osiągnęło przeciętny roczny obrót nieprzekraczający określonej kwoty. Przykładowo dla małych przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego, w zależności od przedmiotu ich działalności, górny limit zatrudnienia wynosi od 500 do 1500 pracowników, a dla małych przedsiębiorstw handlu hurtowego – od 100 do 500 pracowników. Dla małych przedsiębiorstw usługowych, w zależności od rodzaju świadczonych usług, przeciętny roczny obrót nie może przekraczać kwoty od 2,5 do 21,5 mln USD, dla małych przedsiębiorstw handlu detalicznego – od 5,0 do 21,0 mln USD i dla małych przedsiębiorstw budowlanych – od 13,5 do 17,0 mln USD.

Przedsiębiorstwa małe mają w Stanach Zjednoczonych znaczący udział w wytwarzanym PKB. Udział ten (z pominięciem PKB wytwarzanego przez sektor rolnictwa) wynosi około 50%². Przedsiębiorstwa te są także ważnym pracodawcą. Jak już wspomniano, zatrudniają bowiem prawie połowę łącznej liczby osób zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw. Odsetek ten zależy od sektora działalności gospodarczej. Dla przedsiębiorstw sektora budownictwa i niektórych usług wynosi on aż 85,4%, a dla przedsiębiorstw handlu hurtowego – 61,1%. W sektorze usług jest jednak zdecydowanie niższy w wypadku przedsiębiorstw świadczących usługi na rzecz podmiotów gospodarczych, usługi finansowe, edukacyjne, zdrowotne, kulturalne, rozrywkowe, rekreacyjne oraz informatyczne i telekomunikacyjne. Przedsiębiorstwa małe świadczące usługi informatyczne i telekomunikacyjne zatrudniają zaledwie 27% pracowników tego sektora.

Przedsiębiorstwa małe mają znaczący udział w amerykańskim eksporcie towarów³ – wynosi on bowiem około 30%⁴. Eksportują towary zwłaszcza do takich państw jak: Kanada, Meksyk, Chiny, Japonia i Wielka Brytania. W szczególności mają wysoki udział w eksporcie sprzętu komputerowego i elektronicznego, maszyn i urządzeń (z wyjątkiem urządzeń elektronicznych), środków chemicznych i środków transportu⁵.

Stany Zjednoczone są największym na świecie eksporterem usług. W eksporcie tym ważną rolę odgrywają także małe przedsiębiorstwa. Eksportują one w szczególności usługi turystyczne oraz profesjonalne usługi dla przedsiębiorstw w zakresie zarządzania i doradztwa oraz usługi techniczne i finansowe. Największy udział w amerykańskim eksporcie usług dla przedsiębiorstw ma Kanada i Wielka Brytania, a w amerykańskim eksporcie usług finansowych – Japonia.

Amerykańskie małe przedsiębiorstwa są bardziej innowacyjne niż przedsiębiorstwa duże. Uzyskują bowiem więcej patentów niż przedsiębiorstwa duże. Po-

² K. Kobe, *The small business share of GDP*, SBA Office of Advocacy, Washington 2007, s. 7.

³ *Small and medium-sized enterprises: overview of participation in U.S. exports*, U.S. International Trade Commission, Washington 2010, s. 42.

⁴ Udział ten jest znacznie wyższy niż w wypadku innych państw członkowskich OECD. Jednak eksport ma stosunkowo niewielki udział w przychodach ogółem. *Small and medium-sized enterprises: U.S. and EU export activities, and barriers and opportunities experienced by U.S. Firms*, U.S. International Trade Commission, Washington 2010, s. 38.

⁵ *The small business economy*, a report to the president, United States Government Printing Office, Washington 2010, s. 42.

nadto uzyskane przez nie patenty charakteryzują się większą innowacyjnością i oryginalnością niż patenty otrzymane przez przedsiębiorstwa duże⁶.

Z danych zaprezentowanych w tabeli 2 wynika, że w latach 2000–2008 przedsiębiorstwa osób fizycznych stanowią średnio 71,7% ogółu amerykańskich przedsiębiorstw, spółki kapitałowe – 19,3% i spółki osobowe – 9,0%. Udział przedsiębiorstw osób fizycznych w przychodach wszystkich amerykańskich przedsiębiorstw wynosił wówczas 4,3%. Najwyższe przychody osiągały bowiem spółki kapitałowe. W wymienionym okresie ich udział w przychodach ogółem wszystkich amerykańskich przedsiębiorstw był równy 83,3%.

Tabela 2

Liczba przedsiębiorstw i wysokość ich przychodów według formy prawnej w USA w latach 2000–2008

Rok	Przedsiębiorstwa osób fizycznych		Spółki osobowe		Spółki kapitałowe	
	liczba przedsiębiorstw (w tys.)	przychody (mld USD)	liczba przedsiębiorstw (w tys.)	przychody (mld USD)	liczba przedsiębiorstw (w tys.)	przychody (mld USD)
2000	17 905	1021	2058	2316	5045	19 593
2001	18 338	1017	2132	2569	5136	19 308
2002	18 926	1030	2242	2669	5267	18 849
2003	19 710	1050	2375	2818	5401	19 755
2004	20 591	1140	2547	3142	5558	21 717
2005	21 468	1223	2764	3719	5671	24 060
2006	22 075	1278	2947	4131	5841	26 070
2007	23 122	1324	3098	4541	5869	27 335
2008	22 614	1317	3146	4963	5847	27 266

Źródło: *Number of Tax Returns by Type of Business 2012*, <http://www.census.gov> (01.09.2013).

2. Zasady opodatkowania dochodów osób fizycznych z indywidualnej działalności gospodarczej w Stanach Zjednoczonych

Na osobach fizycznych prowadzących indywidualną działalność gospodarczą ciąży w Stanach Zjednoczonych obowiązek podatkowy w wielu podatkach, w tym w szczególności w zakresie federalnego podatku dochodowego, stanowych podatków dochodowych, stanowych podatków od sprzedaży czy lokalnych podatków od nieruchomości⁷. Spośród nich największe znaczenie dla nich ma pierwszy z wymienionych podatków. Podstawę opodatkowania stanowi w jego przypadku łączny dochód podatnika, osiągnięty w roku podatkowym, pomniejszony o przysługujące mu ulgi podatkowe. Dochód z tytułu prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej, w celu jego opodatkowania, podlega więc doliczeniu do dochodów podatnika

⁶ A. Breitzman, D. Hicks, *An analysis of small business patents by industry and firm size*, SBA Office of Advocacy, Washington 2008, s. 14.

⁷ Stanowe podatki dochodowe obowiązują w większości stanów oprócz: Teksasu, Florydy, Nevady, Waszyngtonu, Wyomingu, Dakoty Południowej, Alaski.

z pozostałych źródeł. Amerykański Kodeks podatkowy w sekcji 61 (a) pkt 2 wymienia bowiem, w grupie dziesięciu enumeratywnie wskazanych źródeł przychodów, przychód z działalności gospodarczej⁸. O działalności tej, na gruncie przepisów podatkowych, można mówić w sytuacji, gdy motywem jej prowadzenia jest osiągnięcie zysku a czynności wykonywane w jej ramach są powtarzalne lub mają charakter ciągły⁹.

Wysokość dochodu podlegającego opodatkowaniu federalnym podatkiem dochodowym jest określana przez potrącenie od przychodów podatnika następujących wydatków¹⁰:

- kosztów prowadzenia działalności gospodarczej,
- strat z tytułu zbycia nieruchomości wykorzystywanej w celu prowadzenia działalności gospodarczej,
- kosztów uzyskania przychodu,
- niektórych wydatków osobistych podatnika.

Koszty prowadzenia działalności gospodarczej mogą zostać odliczone od przychodów z tej działalności, jeżeli są z nią bezpośrednio związane, mają charakter typowy dla działalności danego rodzaju, ich poniesienie było konieczne, są zasadne pod względem wysokości oraz poniesione zostały w roku, w którym zostają odliczone. Przepisy podatkowe wprowadzają jednak pewne ograniczenia w zakresie odliczania tego typu kosztów. Nie jest przykładowo możliwe odliczanie kwot pieniężnych wręczanych osobie lub grupie osób, dla osiągnięcia określonego celu, z pominięciem standardowych procedur (nielegalnie)¹¹, prezentów, których wartość na jedną osobę obdarowaną przekracza rocznie 25 USD¹², wydatków na rzecz partii politycznych, jeśli ich celem jest wywarcie wpływu na opinię publiczną w związku z przeprowadzanymi wyborami czy referendumi, kar umownych i grzywnien, wydatków na reklamę w zagranicznych środkach masowego przekazu, jeżeli reklama skierowana jest bezpośrednio do konsumentów w Stanach Zjednoczonych.

Koszty uzyskania przychodu obejmują wydatki poniesione celem uzyskania przychodów, a które nie podlegają odliczeniu jako koszty prowadzenia działalności gospodarczej. Do grupy tej należą wydatki na zarządzanie, konserwację i utrzyma-

⁸ *Internal revenue code*, <http://www.irs.gov> (1.09.2013).

⁹ *Doggett v. Burrett*, 3 USTC 1090, 12 AFTR 505, 65 F.2d 192 (CA-D.C., 1993) oraz *Grier v. U.S.*, 55-1 USTC 9184, 46 AFTR 1536, 218 F.2d 603 (CA-2, 1995).

¹⁰ *Federal Taxation – Comprehensive Topics*, red. E.P. Smith, P.J. Harmelink, J.R. Hasselback, CCH a Wolters Kluwer business, Chicago 2009, s. 6101.

¹¹ Za legalne uznaje się przykładowo przekazanie kwoty pieniężnej (łapówki) pracownikowi służby celnej obcego państwa w celu usprawnienia procedur celnych, w sytuacji, gdy jej przekazanie nie narusza przepisów amerykańskiej ustawy o zagranicznych praktykach korupcyjnych (*Foreign Corrupt Practices Act*). Kwoty te podlegają w tym przypadku odliczeniu od przychodów podatnika w pełnej wysokości. Zob. J.W. Pratt, W.N. Kulsrut, *Individual taxation*, Cengage Learning, Stamford 2012, s. 735.

¹² Za prezenty nie uznaje się materiałów promocyjnych, przedmiotów, z wygrawerowanym nazwiskiem podatnika lub nazwą jego przedsiębiorstwa, których jednostkowa wartość nie przekracza 4 USD, składników majątku ruchomego, których wartość nie przekracza 400 USD, przekazywanych pracownikowi w formie nagrody za długoletnią pracę na rzecz przedsiębiorstwa.

nie nieruchomości wykorzystywanej w celu uzyskania przychodów, a także związane z ustaleniem wysokości, poborem i zwrotem podatków.

Prawo podatkowe dopuszcza możliwość potrącenia od przychodów niektórych wydatków osobistych podatnika ograniczających jego zdolność podatkową. Należą do nich przykładowo alimenty, opłaty karne z tytułu przedterminowego wycofania środków gromadzonych na rachunku oszczędnościowym, odsetki od pożyczek studenckich, wpłaty na zdrowotne rachunki oszczędnościowe, część zapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne czy też wydatki związane z przeprowadzką podatnika z przyczyn zawodowych.

Tabela 3

Ryczałtowa kwota odliczenia od dochodu w federalnym podatku dochodowym w USA w 2013 roku

Forma rozliczenia podatnika	Kwota ulgi (w USD)	
	podatnicy od 65 roku życia i osoby niewidome	pozostali podatnicy
Rozliczenie indywidualne	7600	6100
Wspólne rozliczenie małżonków	13 400	12 200
Rozliczenie indywidualne małżonka/małżonki	7300	6100
Rozliczenie osoby mającej na utrzymaniu dziecko (dzieci) lub inne osoby (rozliczenie głowy rodziny)	10 450	8950

Zródło: *Individual income tax rates, standard deductions, personal exemptions, and filing thresholds*, Tax Policy Center, Urban Institute and Brookings Institution, Washington 2013, s. 2–3.

Podatnikowi przysługuje także prawo do odliczenia od dochodu, w celu określenia podstawy opodatkowania, wielu ulg. Podatnik może od tego dochodu odliczyć albo ryczałtową kwotę (*standard deduction*), albo rzeczyswą wysokość poniesionych wydatków na niektóre cele (*itemized deduction*)¹³. Kwota ryczałtowa jest uzależniona od formy rozliczenia podatnika. Podlega ona zwiększeniu w wypadku podatników, którzy osiągnęli 65 rok życia lub są osobami niewidomymi (tab. 3). Zamiast potrącenia kwoty ryczałtowej podatnik może odliczyć ulgi podatkowe z następujących tytułów:

- poniesienia w danym roku podatkowym wydatków na cele zdrowotne, w tym na przeciwdziałanie chorobom, diagnozę, leczenie i rehabilitację podatnika oraz na dobrowolne ubezpieczenia zdrowotne w kwocie przekraczającej 7,5% dochodu przed odliczeniami,
- zapłaconych w danym roku podatkowym niektórych stanowych i lokalnych podatków, w tym np. stanowego podatku dochodowego lub stanowego podatku od sprzedaży (kwota odliczenia może zostać obliczona od sumy wydatków podatnika albo na podstawie tabel urzędowych) czy podatków od nieruchomości,

¹³ *Federal Income Tax*, Department of Treasury and Internal Revenue Service, Washington 2013, s. 143–197.

- zapłaconych odsetek od kredytu (pożyczki) hipotecznego na cele mieszkaniowe – limit odliczenia zależy od daty zaciągnięcia kredytu (pożyczki),
- zapłaconych odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych na cele inwestycyjne (w celu nabycia, np. akcji, obligacji czy nieruchomości),
- przekazania darowizny na rzecz wybranych amerykańskich organizacji pożytku publicznego oraz wybranych organizacji pożytku publicznego w Izraelu, Kanadzie i Meksyku, w przypadku gdy podatnik uzyskuje dochody ze źródeł położonych w tych państwach; przysługuje mu prawo do odliczenia kwoty nieprzekraczającej 50% dochodu przed odliczeniami, gdy darowizna na rzecz określonych organizacji pożytku publicznego została przekazana w formie pieniężnej, a 30% lub 20% dochodu przed odliczeniami, gdy przedmiotem darowizny są nieruchomości (w zależności od obdarowanej organizacji pożytku publicznego); kwoty nieodliczone w roku podatkowym przekazania darowizny, w związku z niewystarczającym dochodem podatnika, mogą być potrącane od dochodu w kolejnych pięciu latach podatkowych,
- poniesienia straty losowej spowodowanej między innymi katastrofami naturalnymi, atakiem terrorystycznym, aktami wandalizmu czy też kradzieżą (kwota odliczenia pomniejszana jest o wartość wypłaconych odszkodowań),
- poniesienia wydatków na cele edukacyjne podatnika (jeśli wydatki te nie zostały odliczone jako koszty prowadzenia działalności gospodarczej), w tym np. wydatków na szkolenia, kupna książek i programów edukacyjnych oraz dojazdów do miejsc szkoleń,
- innych wydatków podatnika (jeśli wydatki te nie zostały odliczone jako koszty prowadzenia działalności gospodarczej czy koszty uzyskania przychodu), niewymienionych enumeratywnie przez ustawodawcę, w kwocie nieprzekraczającej 2,0% dochodu przed odliczeniami, np. wydatków poniesionych na poszukiwanie pracy, składek członkowskich w organizacjach, których działalność jest związana z wykonywanym przez podatnika zawodem, wydatków na działalność stanowiącą hobby podatnika, jeżeli uzyskuje z jej tytułu przychody.

Podatnicy federalnego podatku dochodowego są podzieleni na cztery grupy w zależności od sytuacji rodzinnej i wybranej formy rozliczenia tego podatku. Przynależność do danej grupy decyduje o wysokości stawki federalnego podatku dochodowego. Stawki te mieszczą się w przedziale od 10,0% do 39,6% (tab. 4). Podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia od podatku ulg, które można podzielić na refundowane i nierefundowane¹⁴. W przypadku pierwszej grupy, jeśli kwota ulgi przewyższa kwotę podatku, od której jest ona odliczana, podatnikowi przysługuje prawo do uzyskania od państwa zwrotu pozostałej części. Ulg nierefundowane podlegają odliczeniu tylko do kwoty podatku. Do pierwszej grupy należy przede wszystkim odliczenie wydatków na wykształcenie wyższe (*American opportunity credit; lifetime learning credit*) oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne (*health coverage tax credit*). W ramach ulg nierefundowanych podatnik może odliczyć między innymi wydatki z tytułu realizacji energooszczędnych inwestycji mieszkaniowych (*residential energy credit*), wydatki z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą

¹⁴ W.H. Hoffman, J.E. Smith, E. Willis, *West federal taxation: individual income taxes*, Thomson Higher Education, Mason 2008, s. 135.

niepełnosprawną (*child and dependent care credit*), wydatki związane z adopcją dziecka (*adoption credit*), wydatki poniesione na zatrudnienie niektórych pracowników w prowadzonym przedsiębiorstwie, w tym np. osób niepełnosprawnych czy osób prawomocnie skazanych za przestępstwo w okresie roku od ich zwolnienia z więzienia (*work opportunity tax credit*), wydatki na prowadzenie przez przedsiębiorstwa prac badawczo-rozwojowych (*research and development tax credit*).

Tabela 4

Stawki podatku dochodowego od osób fizycznych w USA w 2013 roku

Stawka podatku (w %)	Rozliczenie indywidualne	Wspólne rozliczenie małżonków	Rozliczenie indywidualne małżonka/małżonki	Rozliczenie osoby mającej na utrzymaniu dziecko (dzieci) lub inne osoby (rozliczenie głowy rodziny)
	podstawa opodatkowania w USD			
10,0	0–8925	0–17 850	0–8925	0–12 750
15,0	8926–36 250	17 851–72 500	8926–36 250	12 751–48 600
25,0	36 251–87 850	72 501–146 400	36 251–73 200	48 601–125 450
28,0	87 851–183 250	146 401–223 050	73 201–111 525	125 451–203 150
33,0	183 251–398 350	223 051–398 350	111 526–199 175	203 151–398 350
35,0	398 351–400 000	398 351–450 000	199 176–225 000	398 351–425 000
39,6	400 001 i więcej	450 001 i więcej	225 001 i więcej	425 001 i więcej

Zródło: *Individual income tax rates, standard deductions, personal exemptions, and filing thresholds*, Tax Policy Center, Urban Institute and Brookings Institution, Washington 2013, s. 2–3.

Podatnik zobowiązany jest do rozliczenia podatku od dochodu osiągniętego w roku podatkowym. Może dokonać wyboru roku podatkowego, który pokrywa się z rokiem kalendarzowym lub innego roku podatkowego, który jest nie dłuższy niż dwanaście kolejnych miesięcy kalendarzowych i kończy się w dowolnym miesiącu roku kalendarzowego z wyjątkiem grudnia, albo który trwa od 52 do 53 tygodni (w tym przypadku rok podatkowy nie musi kończyć się z końcem miesiąca). Zeznanie w podatku dochodowym składane jest do 15 kwietnia roku podatkowego następującego po roku, za który jest ono składane. Podatnikowi przysługuje prawo do złożenia wniosku o przedłużenie okresu do złożenia zeznania podatkowego o sześć miesięcy kalendarzowych. Złożenie tego wniosku nie oznacza jednocześnie przesunięcia terminu płatności podatku należnego, która każdorazowo musi zostać dokonana do 15 kwietnia.

3. Osoby fizyczne prowadzące indywidualną działalność gospodarczą, wysokość ich dochodów i efektywna stopa opodatkowania w Stanach Zjednoczonych

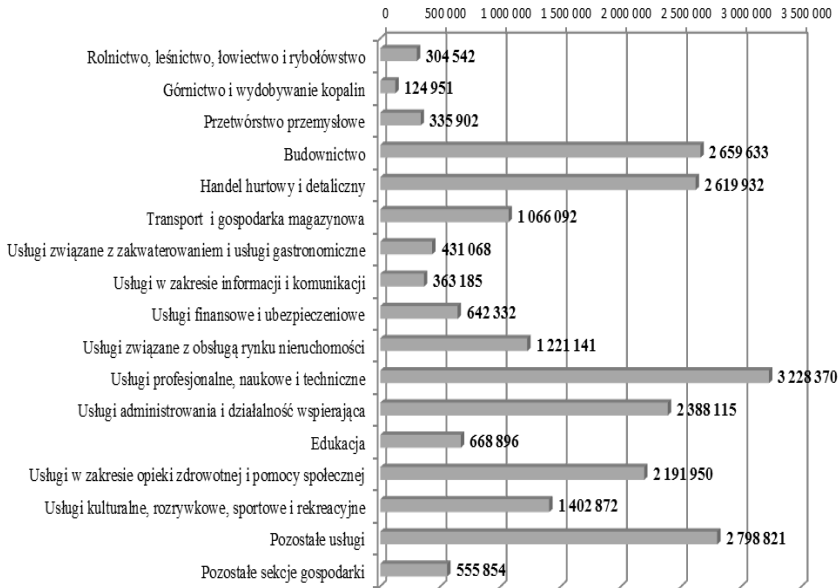
W 2010 roku, według danych *Internal Revenue Service*, prowadzenie indywidualnej działalności gospodarczej podlegającej opodatkowaniu federalnym

podatkiem dochodowym deklaroowało 23 mln osób fizycznych. Ich liczba w ostatnich dziesięciu latach wzrosła o 28,5%. Około 71% tych podmiotów prowadziło działalność w zakresie świadczenia usług. Największa liczba osób fizycznych prowadzących indywidualną działalność gospodarczą świadczy usługi profesjonalne, naukowe i techniczne, usługi administrowania i prowadzi działalność wspomagającą oraz świadczy pozostałe usługi, w tym w szczególności usługi osobiste. Znacząca liczba tych osób prowadzi także działalność w zakresie budownictwa oraz handlu hurtowego i detalicznego (rys. 1).

Osoby fizyczne prowadzące indywidualną działalność gospodarczą zadeklarowały w 2010 roku przeciętny roczny przychód na jednego podatnika w kwocie 51 971 USD i dochód po potrąceniu wydatków stanowiących koszty prowadzenia działalności gospodarczej w wysokości 11 637 USD. Około 6 mln tych osób zadeklarowało wówczas stratę z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Najwyższe dochody na podatnika uzyskiwały osoby fizyczne świadczące usługi finansowe i ubezpieczeniowe, usługi w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz usługi profesjonalne, naukowe i techniczne. W wypadku osób fizycznych świadczących usługi profesjonalne, naukowe i techniczne najniższy jest wskaźnik udziału kosztów prowadzenia działalności w przychodzie (57,2%). Wskaźnik ten przekracza 90% dla osób fizycznych świadczących usługi w zakresie zakwaterowania, gastronomii oraz handlu detalicznego. W 2010 roku przeciętny roczny koszt prowadzenia działalności gospodarczej na jedną osobę prowadzącą tę działalność i wynosił 40 334 USD. W kosztach prowadzenia działalności gospodarczej największy udział miały koszty nabycia środków obrotowych oraz wynagrodzeń (rys. 2). Stanowiły one 40,4% wszystkich kosztów ponoszonych przez opisywaną grupę podmiotów. Ważniejszymi pozycjami ich kosztów były także koszty użytkowania środków trwałych, amortyzacja, koszty użytkowania nieruchomości oraz koszty usług komunalnych.

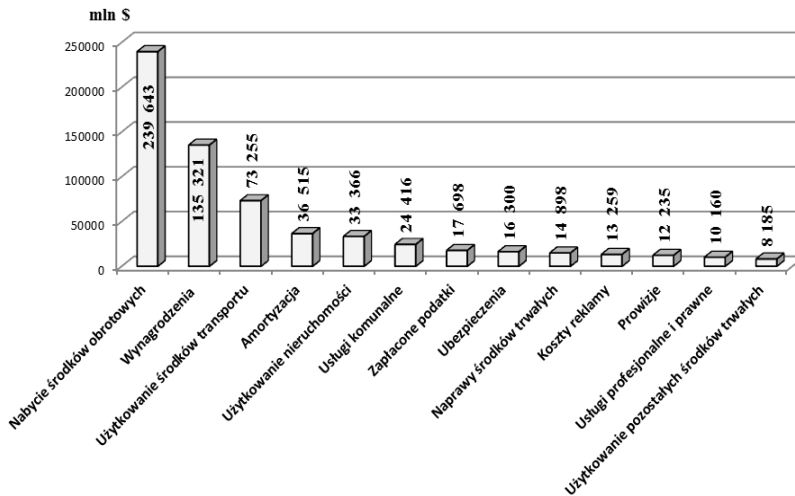
Szczegółowe dane dotyczące wysokości zapłaconego federalnego podatku dochodowego przez osoby fizyczne prowadzące indywidualną działalność gospodarczą nie są dostępne. Z niektórych analiz mających na celu określenie efektywnej stopy opodatkowania tych podmiotów z wykorzystaniem modeli mikrosymulacyjnych wynika, że wynosi ona dla przedsiębiorstw małych, niezależnie od ich formy – 19,8%¹⁵. W wypadku osób fizycznych prowadzących indywidualną działalność gospodarczą sięga ona jedynie 13,3% i w porównaniu z innymi formami prawnymi prowadzenia działalności małych przedsiębiorstw jest ona stosunkowo niska. Powyżej 90% osób fizycznych prowadzących indywidualną działalność gospodarczą obciążonych jest efektywną stopą opodatkowania nieprzekraczającą 10,3%. Efektywna stopa opodatkowania jest najwyższa (14,2%) w przypadku przedsiębiorstw handlu detalicznego i hurtowego a stosunkowo niska (od 4,1 do 12,7%) dla przedsiębiorstw zajmujących się górnictwem i wydobywaniem kopalin, usługami w zakresie informacji i komunikacji, usługami komunalnymi oraz przetwórstwem przemysłowym.

¹⁵ *Effective federal income tax rates faced by small businesses in the United States*, SBA Office of Advocacy, Washington 2009, s. 53.

Rysunek 1. Liczba podatników federalnego podatku dochodowego prowadzących indywidualną działalność gospodarczą według sekcji tej działalności w USA w 2010 roku

Źródło: *Nonfarm sole proprietorship*, Internal Revenue Service, <http://www.irs.gov> (1.09.2013).

Rysunek 2. Najistotniejsze kategorie kosztów prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa w USA w 2010 roku

Źródło: A. Dungan, *Sole proprietorship returns*, Internal Revenue Service, Washington 2013, s. 8.

Podsumowanie

W Stanach Zjednoczonych, podobnie jak w większości państw OECD, przedsiębiorstwa niewielkich rozmiarów odgrywają istotną rolę jako dostawcy towarów i usług, pracodawcy i eksporterzy. Charakteryzują się jednocześnie znaczną innowacyjnością. Większość małych przedsiębiorstw to przedsiębiorstwa osób fizycznych prowadzących indywidualną działalność gospodarczą. Ta forma prawna prowadzenia działalności gospodarczej dominuje w szczególności w sektorze usług.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą podlegają w tym państwie opodatkowaniu podatkami dochodowymi: federalnym i stanowym. W podatku federalnym dochody z tej działalności, w celu ich opodatkowania, podlegają doliczeniu do pozostałych dochodów podatnika, stosowana jest bowiem koncepcja syntetycznego (globalnego) podatku dochodowego od osób fizycznych.

Podatnikom federalnego podatku dochodowego przysługuje prawo do odliczenia wielu ulg podatkowych. W wypadku niektórych z nich ustawodawca stworzył możliwość wyboru pomiędzy odliczeniem kwoty ryczałtowej a odliczeniem wydatków w poniesionej wysokości. Ponadto z tytułu poniesienia niektórych wydatków podatnik może otrzymać zwrot środków pieniężnych, gdy podatek do zapłaty jest niższy od kwoty odliczenia. Skutkuje to znacznym obniżeniem efektywnej stopy opodatkowania dochodów osób fizycznych z indywidualnej działalności gospodarczej, która w zdecydowanej większości z nich nie przewyższa stawki obowiązującej w pierwszym przedziale podatkowym.

Literatura

- Breitzman A., Hicks D., *An analysis of small business patents by industry and firm size*, SBA Office of Advocacy, Washington 2008.
- County Business Patterns 2010, <http://www.census.gov> (1.09.2013).
- Dungan A., *Sole proprietorship returns*, Internal Revenue Service, Washington 2013.
- Effective federal income tax rates faced by small businesses in the United States*, SBA Office of Advocacy, Washington 2009.
- Federal income tax*, Department of Treasury and Internal Revenue Service, Washington 2013.
- Federal taxation – comprehensive topics*, red. E.P. Smith, P.J. Harmelink, J.R. Hasselback, CCH a Wolters Kluwer business, Chicago 2009.
- Hoffman W.H., Smith J.E., Willis E., *West federal taxation: individual income taxes*, Thomson Higher Education, Mason 2008.
- Kobe K., *The small business share of GDP*, SBA Office of Advocacy, Washington 2007.
- Nonfarm sole proprietorship*, Internal Revenue Service, <http://www.irs.gov> (1.09.2013).
- Pratt J.W., Kulsrut W.N., *Individual Taxation*, Cengage Learning, Stamford 2012.
- Small and medium-sized enterprises: overview of participation in U.S. exports*, U.S. International Trade Commission, Washington 2010.
- Small and medium-sized enterprises: U.S. and EU export activities, and barriers and opportunities experienced by U.S. firms*, U.S. International Trade Commission, Washington 2010.
- The Small Business Economy*, A Report to the President, United States Government Printing Office, Washington 2010.

**INCOME FROM SOLE PROPRIETORSHIP AND ITS FEDERAL
TAXATION IN THE UNITED STATES OF AMERICA****Summary**

The aim of this article is to evaluate the role of small businesses, in particular conducted in the form of sole proprietorship, in the American economy. The author presents small business definition, number and structure of enterprises by sector and size and their engagement in export activities. The second part of the article deals with federal income taxation of sole proprietorship and contains the analysis of tax regulations as well as certain statistics on receipts, deductions and profits reported by sole proprietors in the United States.

Keywords: federal income tax, sole proprietorship, USA

Translated by Malgorzata Magdalena Hybka